

HRVATSKA GLAGOLJICA

NOVOSTI - elektroničko mjesečno glasilo Društva prijatelja glagoljice
godišće IV | broj 43 | lipanj 2019.

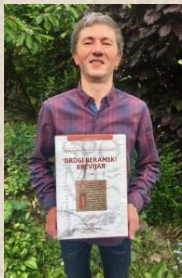
Poštovani i dragi članovi, suradnici i prijatelji Društva prijatelja glagoljice!

Kako odmiču mjeseci i nastaju *Novosti*, nisam sigurna je li mi sve teže ili sve lakše pripremati novi broj. U početcima sam uz puno muke nalazila oskudne vijesti o zbivanjima na planu glagoljice. Danas mi je dovoljno navesti što radi Društvo prijatelja glagoljice i njegov zbor *Baščina*, a na društvenim mrežama pogledati što se zbiva u Staroslavenskom institutu, a što među Oštarskim glagoljašima i već imam novi problem - koju informaciju izostaviti kako bi se *Novosti* smjestile na dvije do tri stranice. Reklo bi se - slatke muke.

Osvrt na minule događaje

U znak zahvalnosti za pokroviteljstvo nad međunarodnim znanstvenim skupom *Rimski brevijari od 13. stoljeća do Tridentuskoga sabora: jezik, pismo, tekst, slika, funkcija, ustroj*, održanoga lanjskog listopada u Pazinu, članovi Znanstvenoga centra izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo i djelatnici Staroslavenskoga instituta uručili su predsjednici Republike Hrvatske, gospođi Kolindi Grabar-Kitarović, faksimilno i transliterirano izdanje *Drugoga beramskoga brevijara*, rukopisnog kodeksa iz 15. stoljeća (u izdanju Staroslavenskoga instituta, 2018.). Susret u Uredu predsjednice upriličen je 27. travnja u sklopu Dana otvorenih vrata pod nazivom *Hrvatski - moj jezik*. U svom je govoru Predsjednica istaknula da nam nacionalna kultura "daje stabilnost, sigurnost i vjeru u vlastite potencijale, snagu, kreativnost i mogućnosti napretka".

Svega nekoliko dana kasnije, povodom Dana hrvatske knjige i Noći knjige koja je potom uslijedila, Staroslavenski institut je na Facebooku organizirao nagradnu igru u kojoj su sudionici trebali odgovoriti na pitanje: *Kojom ste se prilikom prvi put susreli s glagoljicom?* Nagrada teška 6,5 kg bio je upravo *Drugi beramski brevijar* kakav je dobila i Predsjednica Republike. Slučajnim odabirom između 50-ak pristiglih odgovora, a svaki je bio zanimljiv i vrlo osoban, najsretniji je bio naš član g. Dubravko Jantolek. Nakon početne nevjerice, g. Jantolek je brzo shvatio poruku i izjavio da će se još više posvetiti glagoljici.

Koncem travnja u zagrebačkoj Knjižnici za slijepe postavljena je glagoljska azbuka izrađena u 3D tehnici, velikim zalaganjem g. Tomislava Silića, dipl. knjižničara iz zagrebačke knjižnice Augusta Cesarca. Slova su izrađena prema tablici glagoljice po Jurju Slovincu, a svako slovo ima i svoje potpuno objašnjenje na brajici. Izložbu je među prvima opipala gluho-slijepa kiparica i pjesnikinja Sanja Fališevac.

Dana 4. svibnja na Drugom festivalu nematerijalne kulturne baštine, turističkih manifestacija, atrakcija i destinacija pod nazivom *SVI za JEDNO HRVATSKO NAJ – Vukovar 2019*, predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović rastvorila je glagoljički kišobran – dar Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje koji je dobila 22. veljače, na Dan hrvatske glagoljice i glagoljaštva, prilikom dodjele Povelje Republike Hrvatske Institutu o 70. obljetnici njegova osnutka.

Mješoviti pjevački zbor *Baščina* sudjelovao je na glagoljaškoj misi u nedjelju 5. svibnja u crkvi sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu, a nakon nastupa uslijedilo je ugodno druženje pjevača, dijela vjernika i domaćina - svećenika franjevac.

U predvorju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, 7. svibnja, točno u podne predstavljena je knjiga akademkinje Anice Nazor *Korizmenjak*, transkripcija s rječnikom. Riječ je o latiničkom prijepisu zbirke korizmenih propovijedi pisanih uglavtom glagoljicom hrvatskim crkvenoslavenskim jezikom. To je bila posljednja od sedam knjiga otisnutih u senjskoj glagoljskoj tiskari i predstavlja hrvatski prijevod korizmenih propovijedi franjevca konventualca Roberta Caracciola. Preveli su ih popi Pero Jakovčić i Silvestar Bedričić, koji će o sebi u kolofonu skromno posvjedočiti da su „rodom Hrvate, a naukom latinskim pripristi“. Knjigu su objavili NSK u Zagrebu i Grad Senj, a predstavili su je akademik Stjepan Damjanović i izv. prof. dr. sc. Boris Kuzmić, kao i sama autorica, akademkinja Anica Nazor. Transkripcija s rječnikom senjskog Korizmenjaka iz 1508. godine priređena je u okviru projekta *Hrvatska glagoljica – digitalizacija građe i uspostava digitalne zbirke*, koji provodi NSK. Recenzenti ovog vrijednog izdanja su dr. sc. Ivan Kosić i prof. dr. sc. Mateo Žagar, a knjiga je objavljena u 150 primjeraka. Uz knjigu je tiskana i promotivna grafička mapa. Slike koje su dio mape rad su slikarice Vjere Reiser.

U utorak, 7. svibnja u Knjižnici Bistra prof. Darko Žubrinić i Mirna Lipovac održali su prvo predavanje pod nazivom *Glagoljica u deset slika*. Ovim se predavanjem nastavlja aktivnost Društva nazvana *Glagoljica u gostima* koju su početkom 2000-tih godina pokrenuli jedan od osnivača, te bivši i aktualni predsjednik DPG-a, prof. Žubrinić i dramski umjetnik Stjepan Bahert, član legendarnog *Teatra u gostima*, koji je projektu i dao ime. U osamdesetak gostovanja diljem Hrvatske te u Bosni i

Hercegovini, putem predavanja i tečajeva glagoljice, kao i umjetničkim recitiranjem glagoljičnih tekstova, upoznavali su brojno slušateljstvo s hrvatskim glagoljaštvom. Prednost koncepta predavanja temeljenog na panoima kao tematskom podlogom je u tome što ne zahtijeva prateću tehniku nego se predavanja mogu održati bilo kada i bilo gdje. Dodatno, predavači mogu s panoima zaći među publiku te tako ostvariti neposredan kontakt i potaknuti slušateljstvo na aktivno sudjelovanje.

U sklopu redovnih mjesečnih tribina Društva, u srijedu, 8. svibnja, u Dvorani II Nadbiskupijskog pastoralnog instituta, predavanje pod nazivom *Glagoljska baština u digitalnom okruženju* održali su stručnjaci iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice: dr. sc. Tatijana Petrić, glavna ravnateljica, dr. sc. Irena Galić Bešker i g. Ivan Kapec, prof. Digitalizacija glagoljske baštine velik je projekt kojim se želi na jednome mjestu virtualno okupiti što više građe na glagoljici i izgraditi portal s podacima za znanstvenu i stručnu javnost te za sve koji se na bilo koji način bave glagoljicom. Kao rezultat zajedničkog rada velikog broja suradnika nastao je portal *Glagoljica.hr*. Na njemu je zastupljeno više vrsta građe: rukopisi i stare knjige iz fonda Zbirke NSK, glagoljski napjevi, e-izvori, vizualna građa, a od glagoljskih epigrafskih spomenika za sada je na portalu samo Baščanska ploča. U daljnjim fazama projekta očekuje se digitalizacija i objavljivanje ostale glagoljske građe koja je pohranjena u hrvatskim knjižnicama i drugim ustanovama izvan NSK u Zagrebu. Vrijedi spomenuti da je na portalu glagoljica.hr dostupan i časopis Baščina.

Predstavljanje knjige Milovana Buchbergera *Baščanska ploča - izazov za budućnost* održano je u srijedu, 15. svibnja u 19 sati u Maloj dvorani Matice hrvatske u Zagrebu. Autor knjige je diplomirani inženjer strojarstva iz Zagreba, a uz stručnu karijeru bavi se povijesnim istraživanjima kulturne baštine Hrvatske. Knjigu koju je izdao u vlastitoj nakladi predstavili su dr. sc. Tomislav Galović i sâm autor.

Društvo prijatelja glagoljice organiziralo je predstavljanje 45-minutnog filma *Lička majka od utjehe*, autorice dr. sc. Hrvojkje Mihanović-Salopek kojim nas upoznaje sa štovanjem Bogorodice u sakralnoj, književnoj, glazbenoj, povijesno-umjetničkoj i etnološkoj baštini na području Gospićko-senjske biskupije. Projekcija filma održana je u četvrtak 16. svibnja u Velikoj dvorani Matice hrvatske u Zagrebu. Predstavljajući filma bili su dr. sc. Mijo Korade, dr. sc. Darko Žubrinić i autorica filma. Riječ je o jedanaestom filmu u sklopu projekta *Digitalno snimanje hrvatske mariološke baštine*.

Od 15. svibnja do 15. lipnja u Knjižnici *Vrapče*, Ulica Majke Terezije 2 u Zagrebu, održava se izložba glagoljičkih panoa DPG-a pod nazivom *Glagoljica u deset slika*. U četvrtak 23. svibnja istoimeno predavanje u navedenoj knjižnici održali su Mirna Lipovac i Darko Žubrinić.

Dani otvorenih vrata udruga održani su od 16. do 18. svibnja. Građani su diljem Hrvatske mogli sudjelovati u brojnim kreativnim radionicama, predavanjima, predstavama, akcijama i upoznati različite društveno korisne projekte i programe. Naravno, sve se ovo odnosi na udruge koje imaju svoja četiri zida i vrata koja mogu otvoriti javnosti. Društvo prijatelja glagoljice, koje se bavi oživljavanjem i očuvanjem tisućljetne hrvatske baštine i nakon 26 godina rada praktički je još uvijek beskućnik.

Tužna vijest

Napustio nas je Davor Vojković, član DPG-a i suprug naše dugogodišnje članice Julije. Neka ga naša ljubav prati na putu kroz vječnost. Ispraćaj dragoga prijatelja bio je u ponedjeljak, 13. svibnja u 10 sati na zagrebačkom Krematoriju.

Najava predstojećih događanja

Mješoviti pjevački zbor *Baščina* pjevat će na glagoljaškoj misi u nedjelju 2. lipnja u 18 sati, u crkvi sv. Franje Ksaverskoga, u Jandrićevoj 21 u Zagrebu. Nešto kasnije, u utorak 11. lipnja s početkom u 19 sati Zbor nastupa u Crkvi sv. Petra u sklopu 42. susreta zagrebačkih glazbenih amatera pod nazivom *Musica sacra*.

Posljednja tribina Društva u tekućoj akademskoj godini zakazana je za srijedu, 12. lipnja u 19 sati u Dvorani II Nadbiskupijskog pastoralnog instituta, Kaptol 29 a u Zagrebu. Predavanje pod nazivom *Apokrifi u hrvatskoglagojskoj književnosti* održat će dr. sc. Vesna Badurina Stipčević iz Staroslavenskog instituta. Prije predavanja, s početkom u 19 sati na istome mjestu, prof. dr. sc. Vladimir Čepulić održat će tradicionalnu dodjelu svjedodžbi polaznicima ovogodišnjega Korizmeno-uskrasnog tečaja glagoljice.

Ulaz je slobodan i svi ste uvijek dobrodošli!

Do idućeg broja srdačno vas pozdravlja Uredništvo *Novosti*, želeći Vam mir i dobro.

UREDNICIA

ՄԻՐՆԱ ԼԻՍՎՈՎԻՉ Mirna Lipovac

ԽԵՐՅՈՒՆ

DRUŠTVO PRIJATELJA GLAGOLJICE

E-adresa: drustvoprijateljglagoljice@gmail.com

ՄԵՆԵՃԱՍՏՈՍՈՅ ԵՆԵՃՈՐԻՍՏՈՎԻՍԻՐԻ ԿՈՄԻՏԵՅԻՆԻՐՃՅՈՒՆ

Web adresa: <http://www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mirna.html>